

Instytut Pamięci Narodowej - Wrocław

<https://wroclaw.ipn.gov.pl/wro/aktualnosci/108155,81-rocznica-wybuchu-II-wojny-swiatowej-Wroclaw-1-wrzesnia-2020.html>
27.04.2024, 17:20

81. rocznica wybuchu II wojny światowej - Wrocław, 1 września 2020

Na Cmentarzu Żołnierzy Polskich we Wrocławiu przy ul. Grabiszyńskiej delegacja Oddziału IPN we Wrocławiu, władze miasta i województwa oraz wrocławianie oddali hołd tym, którzy stanęli do obrony ojczyzny we wrześniu 1939 roku.

Jak co roku 1 września odbyły się uroczystości upamiętniające rozpoczęcie II wojny światowej, konfliktu, który pochłonął największą liczbę ofiar w XX wieku. *Pamięć o poświęceniu tamtych czasów stała się dla nas drogowskazem, że istnieją wartości, które nie mają swojej ceny: honor, wolność i niepodległość* – powiedział gen. Dariusz Krzywdziński, komendant Garnizonu Wrocław. Wicewojewoda dolnośląski Jarosław Kresa przypomniał, że na Dolnym Śląsku spoczywa bardzo wielu żołnierzy i dowódców września 1939 roku. We Wrocławiu pochowany jest np. dowódca 85. Pułku Strzelców Wileńskich ppłk Jan Kruk-Śmigła, którego grób jest oznaczony umieszczanym przez IPN i Wojewodę Dolnośląskiego insygnium „OJCZYŻNA SWEMU OBRONCY”.

Modlitwę nad grobami poprowadzili duchowni rzymskokatolicki, greckokatolicki, prawosławny i ewangelicki. Odczytano apel pamięci, oddano salwę honorową, a zebrani – w tym delegacja Oddziału IPN we Wrocławiu (dr Andrzej Drogoń, dyrektor Oddziału i Wojciech Trębacz, naczelnik Oddziałowego Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa IPN we Wrocławiu) – złożyli pod pomnikiem kwiaty.

Przy tej okazji dr Andrzej Drogoń udzielił krótkiej wypowiedzi TVP3 Wrocław o roli, jaką w naszej historii odgrywa 1 września 1939.

Na Cmentarzu Żołnierzy Polskich przy ul. Grabiszyńskiej we Wrocławiu znajduje się ponad 600 mogił polskich obywateli – uczestników kampanii polskiej 1939 r. zmarłych w niewoli niemieckiej oraz poległych na froncie żołnierzy 2 Armii Wojska Polskiego, a także żołnierzy walki podziemnej i przymusowych robotników cywilnych oraz ofiar terroru hitlerowskiego. Centralnym miejscem cmentarza jest betonowy pomnik Żołnierzy Wojska Polskiego autorstwa prof. Łucji Skomorowskiej-Wilimowskiej z ASP we Wrocławiu. Pomnik ma kształt dwóch stojących blisko siebie kolumn wysokości 23 m o nieregularnej powierzchni pełnej załamań i uskoków, co ma symbolizować w zamyśle autorki skrzydła husarskie. W dolnej części kolumn znajdują się płaskorzeźby ze scenami z kampanii wrześniowej i ostatnich miesięcy wojny oraz daty 1939 i 1945.

